

На основу члана 145. став 3. Закона о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа ("Службене новине Федерације БиХ", број 39/03 и 22/06), директор Федералне управе цивилне заштите доноси

ПРАВИЛНИК

О ОДЈЕЋИ И ОБУЋИ, ОЗНАКАМА СПЕЦИЈАЛНОСТИ И КОМАНДНИХ ДУЖНОСТИ, УПОТРЕБИ ЗНАКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ И ИДЕНТИФИКАЦИОНОЈ ИСКАЗНИЦИ ЗА ПРИПАДНИКЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се врста, састав, облик, боја и начин ношења одјеће и обуће припадника цивилне заштите (у даљњем тексту: униформа цивилне заштите), ознаке специјалности јединица и командних дужности припадника цивилне заштите, начин употребе знака цивилне заштите и величина и садржај идентификацијске исказнице за припаднике цивилне заштите (у даљњем тексту: идентификацијска картица) у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација БиХ).

Члан 2.

Припадници цивилне заштите имају униформу цивилне заштите, која је иста за све припаднике штабова, јединица и повјереника цивилне заштите и служби заштите и спасавања (у даљњем тексту: припадници цивилне заштите), без обзира на њихову врсту, намјену и ниво власти на коме су организовани.

Члан 3.

Специјалности јединица и командне дужности припадника цивилне заштите обиљежавају се посебним ознакама које су прописане овим правилником.

Члан 4.

Припадници цивилне заштите имају идентификациону исказницу припадника цивилне заштите која представља личну карту за особље цивилне заштите (у даљњем тексту: лична карта цивилне заштите) која се израђује, издаје и користи на начин прописан овим правилником.

Члан 5.

Припадници цивилне заштите и објекти, средства и опрема цивилне заштите обиљежавају се знаком цивилне заштите на начин прописан овим правилником.

II. УНИФОРМА ПРИПАДНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. Врста униформе цивилне заштите

Члан 6.

Униформу припадника цивилне заштите у Федерацији БиХ чини:

- 1) службена униформа,
- 2) радни комбинезон,
- 3) додатна опрема.

a) Службена униформа

Члан 7.

Службену униформу припадника цивилне заштите чине:

- 1) капа,
- 2) кошуља,
- 3) панталоне са опасачем,
- 4) љетња јакна,
- 5) зимска јакна - вјетровка,
- 6) мајица с кратким рукавима,
- 7) радне рукавице,
- 8) кишна кабаница,
- 9) обућа (получизме или дубоке ципеле),

Службена униформа припадника цивилне заштите иста је за мушкарце и за жене.

Члан 8.

Основна боја тканине за капу, панталоне, љетњу и зимску јакну је тамноплава, а за кошуљу свијетлоплава. Боја поставе, гајтана и патентних затварача прилагођава се основним бојама.

Боја получизама и дубоких ципела је црна.

b) Радни комбинезон

Члан 9.

Радни комбинезон се израђује од платна благо наранџасте боје. _

Капа уз радни комбинезон је по облику иста као капа уз службену униформу цивилне заштите с тим што се разликује по томе, што је наранџасте боје и нема наушнике.

c) Додатна опрема

Члан 10.

Под додатном опремом подразумијевају се:

- 1) вунени џемпер,
- 2) радни прслук,
- 3) ранац за паковање униформе цивилне заштите.

Додатна опрема из става 1. овог члана израђује се у тамноплавој боји.

2. Садржај и величина појединих дијелова униформе цивилне заштите, радног комбинезона и додатне опреме

a) Капа

Члан 11.

Капа је спортског кроја. Сашивена је од основног дијела, сјењичнака и наушника. Основни дио капе постављен је с непромочивим платном.

Капа се израђује у величинама од 54 до 60, са интервалом идентичности од 1 цм, а одређени број означава унутрашњи обим капе мјерен у цм преко знојнице.

Капа је истовјетна за све припаднике цивилне заштите (мушкарце и жене).

Изглед капе приказан је на слици број 1.

b) Кошуља

Члан 12.

Кошуља се састоји од два предња и три задња дијела и рукава.

Предњи дијелови кошуље су сјечени у висини груди. Кошуља је напријед отворена по цијелој дужини, а закопчава се са четири скривена, три украсна и једним дугметом у оковратнику на десној и осам рупица на лијевој страни. Са десне стране кошуље испод просијеченог дијела на грудима израђен је ушивени џеп са патном који се копча дугметом. На овом џепу у доњој лијевој страни са вањске стране кошуље израђен је нашивени џеп прошивен вертикално на три дијела као на слици број 2. На 10 цм од поруба бочних страна израђени су шлицеви кошуље. Преклоп двије предњице кошуље израђен је овално. На раменима су израђене еполете. Крагна се на шпигевима копча са два дугмета за предњице кошуље.

Леђни дио кошуље, сјечен је у висини лопатица (слика број 3). На средини леђног дијела од шавова према доље израђена је једна дупла фалтна дужине 30 цм. Крагна са леђног дијела завршава се у шпиг и копча једним дугметом.

Предњи и задњи псец израђен је од дуплог материјала који уједно служи као ојачање. Рукави су у горњем дијелу ушивени у орукавље кошуље, а у доњем дијелу завршавају се манџетном ширине 7 цм, с рупицом и дугметом у средини.

Рукави су сјечени у висини шава на грудима са предње стране и шава на леђима и завршавају се са двије мале фалтне и шлицем са задње стране. Са унутрашње стране рукава (наличја) израђене су спојке које се завршавају рупицом, а са лица рукава причвршћено је дугме које придржава рукав у љетнем периоду и тако даје утисак кратког рукава.

Кошуља се ради у величинским бројевима 36 до 46, тако да је величински број оковратника и број кошуље.

Изглед кошуље приказан је на слици број 2, 3 и 4.

Женска кошуља идентична је мушкој, с тим што се десна страна закопчава преко лијеве.

c) Панталоне

Члан 13.

Панталоне су дугачке, састоје се од двије предње и двије задње стране. На предњој страни израђен је шлиц који се копча патентним затварачем, који се са лица не види. У горњем дијелу, предњег дијела ногавица укројена су по два џепа, а на кољенима су постављена штепана ојачања и ушивана у шавовима ногавица.

Са стране је на ногавицама изнад кољена панталона нашивен по један џеп.

Са задње стране у раскораку панталона постављена су штепана ојачања изнад којих су израђена два усјечена џепа са патнама и нитнама за закопчавање.

На горњем дијелу панталона израђена је појасница у коју је на задњем дијелу од шава до шава уграђена гума. На појасници су уграђена дупле гајкице за опасач.

Крајеви отвора ногавица подвијају се ширином за 1,5 цм, а потом се у подвијени дио увлачи гума. На 5 цм изнад отвора ногавица нашива се спона од 8 цм, ширине уз шав 3,5 цм, у правцу супротних углова 4,5 цм са нитном у средини.

Испод нашивених џепова, на ногавицама, на 5 цм ушива се флуоресцентна трака наранџасте боје ширине 5 цм.

Уложак за панталоне је направљен од термо материјала и у зимском периоду за панталоне се копча дугмадима.

Мушке панталоне се раде у величинским бројевима од 44 до 62, а женске у величинским бројевима 36 до 56.

Женске панталоне идентичне су мушким, с тим што се десна страна шлица закопчава преко лијеве.

Панталоне имају еластичне трегере ширине 50 мм, који су ушивени са предње и задње стране.

Изглед панталона приказан је на слици број 5.

d) Љетња јакна

Члан 14.

Љетња јакна састоји се од два предња и једног задњег дијела, рукава са ојачањима на раменима, горњем дијелу леђа и на подлактицама, комотна је и дугачка 15 цм испод струка. Напријед је отворена по цијелој дужини, а отвор се закопчава помоћу пет вањских и три унутрашње нитне. Ојачања на раменима су косо постављена и штепана у размаку 4 x 4цм.

Предњице су сјечене изнад груди са унутрашњим џеповима и патнама са нитнама за закопчавање. Џепови су извана штепани до једне трећине доњег руба.

Исти џепови су урађени испод струка и копчају се нитнама. У појасу је уграђена гума, ширине 5 цм са унутрашње стране која излази на лице тканине и завршава се металном копчом. Испод орукавнице израђене су знојнице са металним отворима. Крагна је благо овална и пружа могућност подизања и копчања испод врата. На раменима су уграђене еполете.

Задњи дио јакне састоји се од једног дијела, са косо постављеним ојачањима на раменима и ојачањем испод крагне. У десном доњем углу је ушивени џеп са патном која се копча нитном.

На задњем дијелу јакне из става 4. овог члана утискује се флуоресцентном наранџастом бојом назив "ЦИВИЛНА ЗАШТИТА". Слова су величине 50 мм.

Рукави су у горњем дијелу ушивени у орукавље јакне. Дубоко су усјечени и резани са предње и задње стране у висини ојачања на предњици и леђима. Поруб рукава је штепан 3 цм од руба рукава. У шаву са предње стране рукава ушивена је украсна еполета ширине 5 цм и копча са нитном са задње стране.

На рукавима изнад поруба из става 6. овог члана, нашива се флуоресцентна трака наранџасте боје ширине 5 цм.

У пазуху су израђене знојнице. Сви штепови су вањски и украсни.

Женска љетна јакна идентична је мушкој, с тим што се десна страна закопчава преко лијево.

Мушка љетна јакна се израђује у величинским бројевима од 44 до 62, а женска у величинским бројевима од 36 до 56.

Изглед љетне јакне приказан је на слици број 6 и 7.

е) Зимска јакна - вјетровка

Члан 15.

Зимска јакна - вјетровка састоји се од два предња и једног задњег дијела, рукава са ојачањима на раменима, горњем дијелу леђа и на подлактицама. Комотна је и дугачка до висине природног корака. Напријед је отворена по цијелој дужини, а отвор се закопчава помоћу патентног затварача и пет вањских нитни.

Предњице су сјечене изнад груди са унутрашњим џеповима и патнама са нитнама за закопчавање. Џепови су извана штепани до једне трећине доњег руба. Исти џепови су урађени испод струка и копчају се нитнама. У појасу је уграђена гума, ширине 5 цм са унутарње стране која излази на лице тканине и завршава се металном копчом. Испод орукавнице израђене су знојнице са металним отворима. Крагна је благо овална и пружа могућност подизања и копчања испод врата.

Задњи дио јакне састоји се од штепаног ојачања на горњем дијелу леђа, знојница и уграђеном гумом у појасу.

На задњем дијелу јакне из става 3. овог члана утискује се флуоресцентном наранџастом бојом назив "ЦИВИЛНА ЗАШТИТА". Слова су величине 50 мм.

Рукави су у горњем дијелу ушивени у орукавље јакне. Дубоко су усјечени и резани са предње и задње стране у висини ојачања на предњици и леђима. Поруб рукава је штепан 3 цм од руба рукава. У шаву са предње стране рукава ушивена је украсна еполета ширине 5 цм и копча са нитном са задње стране.

На рукавима изнад поруба из става 5. овог члана нашива се флуоресцентна трака наранџасте боје ширине 5 цм.

У пазуху су израђене знојнице. Сви штепови су вањски и украсни.

Женска зимска јакна идентична је мушкој, с тим што се десна страна закопчава преко лијево.

Мушка зимска јакна се израђује у величинским бројевима од 44 до 62, а женска у величинским бројевима од 36 до 56.

Изглед зимске јакне приказан је на слици број 8.

ф) Мајица са крајћим рукавима

Члан 16.

Мајица са кратким рукавима је израђена од 100 % памука у тамноплавој боји. На предњој лијевој страни, у висини прса, утиснут је флуоресцентни наранџасти текст "ЦИВИЛНА ЗАШТИТА". Слова су величине 15 мм.

Мајица са кратким рукавима израђује се у величинским бројевима од 36 до 62.

Изглед мајице са кратким рукавима приказан је на слици број 9.

г) Радне рукавице

Члан 17.

Радне рукавице су петопрстне и израђене су од природне мекане коже, дизајнирана за оптималну заштиту шаке од оптерећења при раду, односно механичких оптерећења.

Радне рукавице се израђују у величинским бројевима од 9 до 11.

Изглед радне рукавице приказан је на слици број 10.

h) Кишна кабаница

Члан 18.

Кишна кабаница (у даљњем тексту: кабаница) уобичајеног је кроја, израђена од непромочивог материјала, дужине до кољена и има капуљачу. Закопчава се с 4 до 6 дрикера, а са лијеве и десне стране предњице налазе се косе лајсне -имитације џепова. Кишна кабаница је од оворотника до средине прса и преко плећа ојачана истим материјалом од којег је израђена, а на плећима испод ојачања, као и испод пазуха, ушивена је мрежаста трака.

На леђима кабанице утискује се флуоресцентном наранџастом бојом текст "ЦИВИЛНА ЗАШТИТА". Слова су величине 50 мм.

На рукавима кабанице, на удаљености од 20 цм од поруба рукава ушива се флуоресцентна наранџаста трака ширине 5 цм.

Кабаница се израђује у тамноплавој боји.

Кабаница се израђује у величинским бројевима од 38 до 62.

Изглед кабанице приказан је на слици број 11.

i) Радни комбинезон

Члан 19.

Радни комбинезон је израђен из једног дијела. На предњој страни се отвара рајфершлусом који је скривен и поновно се закопчава са четири металне нитне.

На предњем дијелу комбинезона изнад појаса нашивена су два џепа. На средини лијевог џепа на прсима ушивена је еластична чичак трака за коју се качи ознака функције. На леђима је утиснут флуоресцентни сребренасти натпис "ЦИВИЛНА ЗАШТИТА". Слова су величине 50 мм.

На панталонама, испод појаса, ушивена су два унутарња џепа.

У оковратник радног комбинезона ушивена је капуљача.

На ногавицама панталона и рукавима комбинезона на удаљености од 15 цм нашивена је флуоресцентна сребренаста трака ширине 5 цм.

Изглед радног комбинезона приказан је на слици број 12.

j) Вунени џемџер

Члан 20.

Вунени џемпер дугих рукава (у даљњем тексту: џемпер) израђен је од 50% вуне и 50% полиестера с ојачањима на раменима у тамноплавој боји. Завршеци на рукавима и око струка су еластични. Џемпер мора имати високи оворотник с патентним затварачем с предње стране дужине 30 цм од врха оковратника.

На предњој страни џемпера, на лијевој страни, налази се правоугли џеп величине 12 цм x 10 цм с поклопцем на чичак.

Џемпер се израђује у величинама од 36 до 62.

Изглед џемпера приказан је на слици број 13.

к) Радни њрслук

Члан 21.

Радни прслук (у даљњем тексту: прслук) израђен је од истог материјала као и зимска јакна - вјетровка из члана 15. овог правилника, а састоји се од два предња и једног задњег дијела и нема рукаве. Напријед је отворена по цијелој дужини, а отвор се закопчава патентним затварачем и пет унутрашњих нитни. Оковратник је подигнут и у њега је уграђена шукуљица која се у оковратник слаже и затвара патентним затварачем.

На предњем дијелу прслука, на прсима са лијево и десне стране нашивена су два џепа која се затварају чичком.

Испод џепова из става 2. овог члана нашивена су два већа џепа која се затварају са по двије нитне.

На задњем дијелу прслука утискује се флуоресцентном наранџастом бојом назив "ЦИВИЛНА ЗАШТИТА". Слова су величине 50 мм.

Женски прслук идентичан је мушком, с тим што се десна страна закопчава преко лијево.

Мушки прслук се израђује у величинским бројевима од 44 до 62, а женски у величинским бројевима од 36 до 56.

Изглед прслука приказан је на слици број 14.

л) Ранац за ѡаковање униформе цивилне заштите

Члан 22.

Ранац за паковање униформе цивилне заштите (у даљњем тексту: ранац) израђен је од водонепропусног умјетног платна, максималне запремине 25 литара с могућношћу смањивања запремине. С предње стране налазе се три џепа с поклопцем. С доње стране ранца причвршћени су ремени за случај потребе паковања вреће за спавање, као и бочно са обадије стране. За ношење ранца служи ремење које је проширено и постављено ради удобности приликом ношења. Око струка се налази подесиви ремен због учвршћивања ранца уз тијело. Задња страна ранца је ојачана, на њој се налази џеп у који се ставља картица са подацима о власнику ранца. На поклопцу ранца је утиснут општи знак цивилне заштите. Изнад џепова причвршћена је флуоресцентна наранџаста трака ширине 5 цм.

Изглед ранца приказан је на слици број 15.

3. Начин шивења униформе цивилне заштите

Члан 23.

Шавови, штепови и дугмад, помоћни материјал и прибор, као и шивање униформе цивилне заштите из члана 7. овог правилника, мора у цјелини, бити тако да су шавови правилни и равни, без пропуштених убода игле. Густина машинских убода игле је 4-5 на 1 цм. Сви дијелови спајају се шавовима ширине 7-8 мм,

а њихови почетни и завршни крајеви учвршћују се поправним машинским штепом. Шавови се на лице нашивају, а изнутра порубљују.

На одјевне предмете причвршћују се нитне и двије врсте дугмади, и то:

- 1) мања дугмад, за 4 рупице, пречника 14 мм, која служе за закопчавање термоулошка у мушким панталонама,
- 2) дугмад за кошуље, која се користе за закопчавање кошуља и нарукавља,
- 3) помоћни материјал и прибор је по стандардима широке потрошње и мора бити са овјереним узорком.

Члан 24.

Врста, квалитет и остала својства основног репрома- теријала од којег се израђују предмети униформе цивилне заштите, морају бити, у складу са овим правилником, а израђују се од материјала прописаних важећим стандардима у Босни и Херцеговини и Федерацији БиХ.

4. Обућа цивилне заштите

Члан 25.

Получизме или дубоке ципеле, (у даљњем тексту: ципеле) израђене су од горњег и доњег дијела.

Горњи дио ципела израђује се од коже - бокса, а састоји се од предњице, задњег дијела, саре и затвореног језика који су састављени са два реда штепа.

Предњица је постављена кожном поставом са ојачаним предњим дијелом.

Сара, односно задњи дио ципеле постављен је кожном поставом. У висини од 5 цм од доњег дијела ципеле ојачани су лубови од чланка са тврдом кожом или другим материјалом (између поставе и лица), око цијелог чланка, између лица и поставе налази се спужвасто ојачање.

Доњи дио ципеле израђен је из једног дијела, гуменог ђона, са додатком кожног ојачања између доњег и горњег дијела.

Ципеле се пертлају пртеним пертлама које се увлаче, у доњем дијелу у 4 металне рингле и у горњем дијелу 3 металне закачке.

Ципеле се израђују у величинским бројевима од 36 до 48.

Изглед ципеле приказан је на слици број 16.

5. Обиљежавање, паковање и одржавање униформе и обуће цивилне заштите

Члан 26.

Униформа и обућа цивилне заштите, приликом израде, обиљежавају се утканом, везеном или штепаном етикетом са подлогом општег знака цивилне заштите, израђеном по типу широке потрошње, која садржи слиједеће податке: скраћени назив и мјесто произвођача, ознаку величинског броја и годину производње.

Етикете морају бити штампане постојаним бојама тако да могу поднијети више прања или хемијских чишћења.

Етикете се ушивају на кошуљу (мушку и женску), љетњу и зимску јакну, панталоне, радни комбинезон, џемпер, поlover, кабаницу и ципеле на мјестима гдје се то чини и код нормалне серијске производње ових и оваквих предмета.

Члан 27.

Униформа и обућа цивилне заштите, пакују се на уобичајен начин и стављају у полиетиленску кесу одговарајуће величине.

Остале услове групног паковања и услове транспортног паковања одређује купац приликом склапања уговора.

Члан 28.

Униформа цивилне заштите мора се одржавати и чувати како не би дошло до оштећења или уништавања и не смије се прати без примјене одговарајућих упута датих на декларацији произвођача.

Члан 29.

Обућа се споља чисти четком, по потреби и водом, односно влажном крпом.

Сушење се врши природно или топлим зраком до 50° Ц.

Послије сушења, обућа се обавезно премазање заштитном пастом за обућу.

Кожна обућа са гуменим ђоном занавља се, по правилу, послије 10 година, односно у краћем року ако су коришћењем у акцијама заштите и спасавања оштећене или уништене.

6. Ношење униформе цивилне заштите

Члан 30.

Припадници цивилне заштите униформу цивилне заштите носе у слиједећим случајевима:

- 1) када се ангажују на вршењу задатака у акцијама заштите и спасавања;
- 2) приликом вјежби цивилне заштите,
- 3) на смотрама, парадама и у другим случајевима,
- 4) на практичној, а по потреби и другој обуци и
- 5) у свим другим случајевима када то одреди надлежани орган цивилне заштите.

Члан 31.

Зависно од временских прилика и задатака који се извршавају, униформа цивилне заштите може се носити у слиједећим комбинацијама:

- 1) капа, кошуља, љетња јакна, панталоне, получизме - ципеле,
- 2) капа, кошуља, љетња јакна, панталоне, зимска јакна, получизме - ципеле,
- 3) капа, кошуља, панталоне и получизме - ципеле.

Поред комбинација у ставу 1. овог члана, могу се носити и други одјевни предмети који служе за заштиту припадника цивилне заштите од хладноће.

Члан 32.

Производња униформе цивилне заштите, радног комби-незона и додатне опреме и обуће цивилне заштите која је прописана овим правилником вршиће се према одобреном узорку - моделу.

Узорке-моделе из става 1. овог члана одобрава директор Федералне управе цивилне заштите избором одговарајућег произвођача путем тендера којег објављује та управа за потребе свих корисника одјеће и обуће цивилне заштите у Федерацији БиХ.

III. ОЗНАКЕ СПЕЦИЈАЛНОСТИ ЈЕДИНИЦА И КОМАНДНИХ ДУЖНОСТИ ПРИПАДНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 33.

Припадници цивилне заштите имају знак цивилне заштите, ознаке специјалности и ознаке командних дужности припадника цивилне заштите.

Члан 34.

Знак и ознаке из члана 33. овог правилника су:

- 1) општи знак цивилне заштите,
- 2) ознака специјалности јединице цивилне заштите,
- 3) ознаке командне дужности у штабовима и јединицама цивилне заштите и у службама заштите и спашавања.

Члан 35.

Припадници цивилне заштите на униформи цивилне заштите обавезно носе општи знак цивилне заштите (у даљњем тексту: општи знак).

Општи знак се носи на слиједећим дијеловима одјеће:

- 1) на капи, изнад сјењичњака, у виду амблема пречника 30 мм,
- 2) на десном рукаву љетне и зимске јакне, кошуље и на кабаници.

Члан 36.

Ознаке специјалности јединица цивилне заштите представља општи знак, с тим што се у истостраначном трокуту, тамноплаве боје, страница 70 мм уцртавају симболи специјалности, и то:

- 1) за јединице медицинске помоћи - "црвени крст-криж" са бијелим рубом (слика број 17);
- 2) за јединице радиолошко - хемијске и биолошке заштите - "стилизовани тролист дјетелине" жуте боје (слика број 18);
- 3) за јединице за заштиту од пожара - "пламен" црвене боје (слика број 19);
- 4) за јединице за заштиту и спашавање животиња и намирница животињског поријекла - "свјетлоплави крст-криж" са бијелим рубом (слика број 20);
- 5) за јединицу за асанацију терена - "троугао" жуте боје (слика број 21);

- 6) за јединице за уништавање неексплодираних убојних средстава - "силуета бомбе" жуте боје (слика број 22);
- 7) за јединице за спашавање на води и под водом - "силуета чамаца" жуте боје (слика број 23);
- 8) за јединице за спашавање са висина - "бијела силуета планинског масива и два бијела облака" (слика број 24);
- 9) за јединице за заштиту биља и биљних производа - "силуета цвијета" бијеле боје (слика број 25);
- 10) за јединице за спасавање из рушевина - "силуета грађевинске машине" црвене боје (слика број 26);
- 11) за јединице за снабдијевање - "обриси шатора зелене боје испод којег је смјештена пољска кухиња црвене боје" (слика број 27);
- 12) за јединице за спашавање из рудника - "два укрштена рударска пијука" бијеле боје (слика број 28);
- 13) за јединице за комуналне послове - силуета "два круга свјетлосиве и тамносиве боје који представљају цијев" (слика број 29);
- 14) за јединице за грађевинске послове - стилизована "силуета скеле" бијеле боје (слика број 30);
- 15) за јединице за одржавање стамбених објеката - "цртеж куће" бијеле боје, (слика број 31);
- 16) за федералну јединицу за брзе интервенције - грб Федерације БиХ, а у плавом пољу у дну круга исписана слова "ФЈСН", (слика број 32).

Члан 37.

Ознака припадника јединица цивилне заштите опште намјене представља општи знак из члана 44. овог правилника.

Члан 38.

Ознака повјереника цивилне заштите представља општи знак промјера $\varnothing 2$ цм на плавој подлози димензија 5 x 7 цм који се налази у горњем дијелу подлоге, а у доњем дијелу подлоге налазе се четири свијетложуте силуете крила у облику слова "V" дебљине 3 мм (слика број 33).

Члан 39.

Ознаке командних дужности имају чланови штабова, командири јединица цивилне заштите и руководиоци служби заштите и спашавања.

Члан 40.

Ознаке командних дужности у штабовима цивилне заштите налазе се на тамноплавој подлози димензија 5 x 7 цм, а састоје се у слиједећем:

1) за Федерални штаб цивилне заштите

а) командант Штаба, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак $\varnothing 2$ цм, а у доњем дијелу налазе се три свијетложуте греде дебљине 10 мм, а изнад њих двије греде исте боје, дебљине 5 мм (слика број 34);

b) *начелник Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се три свијетложуте греде дебљине 10 мм, а изнад њих једна греда исте боје, дебљине 5 мм (слика број 35);

c) *члан Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се три свијетложуте греде дебљине 10 мм (слика број 36);

2) *за канѡнални штѡб цивилне заштитѡ*

a) *команданѡ Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се двије свијетложуте греде дебљине 10 мм, а изнад њих двије греде исте боје, дебљине 5 мм (слика број 37);

b) *начелник Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се двије свијетложуте греде дебљине 10 мм, а изнад њих једна греда исте боје, дебљине 5 мм (слика број 38);

ц) *члан Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се двије свијетложуте греде, дебљине 10 мм (слика број 39);

3) *за оѡшѡински штѡб цивилне заштитѡ*

a) *команданѡ Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налази се једна свијетложута греда, дебљине 10 мм, а изнад ње двије греде исте боје дебљине 5 мм (слика број 40);

b) *начелник Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налази се једна свијетложута греда, дебљине 10 мм, а изнад ње једна греда исте боје дебљине 5 мм (слика број 41);

c) *члан Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налази се једна свијетложута греда, дебљине 10 мм (слика број 42);

4) *за штѡб цивилне заштитѡ мјесне заједнице*

a) *команданѡ Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се три тамноцрвене греда, дебљине 10 мм, а изнад њих једна греда исте боје дебљине 5 мм (слика број 43);

b) *начелник Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се двије тамноцрвене греда, дебљине 10 мм, а изнад њих једна греда исте боје дебљине 5 мм (слика број 44);

c) *члан Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се једна тамноцрвена греда, дебљине 10 мм, а изнад ње једна греда исте боје дебљине 5 мм (слика број 45).

5) *за штѡб цивилне заштитѡ ѡравноѡ лица*

a) *команданѡ штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се, три тамноцрвене греда дебљине 10 мм, а изнад њих налазе се силуета крила у облику слова "V" дебљине 5 мм исте боје (слика број 46);

b) *начелник Штѡба*, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се, двије тамноцрвене греда дебљине 10 мм, а изнад њих налазе се силуета крила у облику слова "V" дебљине 5 мм исте боје (слика број 47);

с) члан Штiаба у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налази се, једна греда тамноцрвене боје дебљине 10 мм и једна дебљине 5 мм, а изнад њих налазе се силуета крила у облику слова "V" дебљине 5 мм исте боје (слика број 48).

б) за дјелатнике стiручне службе штiабова

Дјелатници стручне службе Федералног, кантоналног и општинског штаба цивилне заштите имају ознаке припадности служби одговарајућег штаба, које се налазе на тамноплавој подлози димензија 5 x 7 цм, а састоје се у слиједећем:

а) дјелатник стiручне службе Федералног штiаба носи ознаку припадности стiручној служби која, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се, двије свјетложуте греде дебљине 10 мм, а изнад њих силуета крила у облику слова "V" дебљине 5 мм (слика број 50).

б) дјелатник стiручне службе кантоналног штiаба, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се, једна свјетложута греда дебљине 10 мм, а изнад ње силуета крила у облику слова "V" дебљине 5 мм (слика број 51).

с) дјелатник стiручне службе општинског штiаба, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се силуета крила у облику слова "V" дебљине 5 мм (слика број 52).

Члан 41.

Ознаке командних дужности у јединицама цивилне заштите и служби заштите и спашавања састоје се у слиједећем:

а) за командире јединица цивилне заштите

1) командир вода, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се три свјетложуте силуете крила у облику обрнутог слова "V" дебљине 5 мм, а испод се налази једна греда исте боје дебљине 10 мм (слика број 53);

2) командир одјељења, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се двије свјетложуте силуете крила у облику обрнутог слова "V" дебљине 5 мм, а испод се налази једна греда исте боје дебљине 10 мм (слика број 54);

3) вођа тима, у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налазе се једна свјетложута силуета крила у облику обрнутог слова "V" дебљине 5 мм, а испод се налази једна греда исте боје дебљине 10 мм (слика број 55);

б) за руководиоце служби заштите и спашавања

Руководиоци служби заштите и спашавања имају ознаку службе заштите и спашавања, која се налази на тамноплавој подлози димензија 5 x 7 цм, а састоји се у следећем: у горњем дијелу тамноплаве подлоге налази се општи знак Ø 2 цм, а у доњем дијелу налази се једна греда наранџасте боје ширине 15 мм (слика број 49), а припадници служби заштите и спашавања имају одговарајућу ознаку специјалности јединица цивилне заштите из члана 36. овог правилника.

Члан 42.

Командири јединица цивилне заштите и руководиоци служби заштите и спашавања и чланови штабова цивилне заштите, поред ознаке командне дужности, носе и одговарајућу ознаку специјалности из члана 36. овог правилника. На исти начин, своју ознаку, носе и повјереници цивилне заштите.

Члан 43.

Ознаку командне дужности чланови штаба, командири јединица цивилне заштите и руководиоци служби заштите и спашавања носе на средини лијевог џепа кошуље и горњег џепа љетне и зимске јакне причвршћене на еластичну чичак траку.

Ознака специјалности поставља се на средини горњег дијела десног рукава кошуље, љетње и зимске јакне, на 70 мм од горњег шаву рукава.

IV. УПОТРЕБА ОПШТЕГ ЗНАКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 44.

Општи знак за све припаднике цивилне заштите у Федерацији БиХ је јединствен и представља га међународни знак цивилне заштите у виду једнакокраког троугла смјештеног у кругу пречника 70 мм. Подлога је наранџасте боје, а троугао плаве боје (слика број 56).

Члан 45.

Општи знак се употребљава за обиљежавање припадника штабова, јединица и повјереника цивилне заштите и служби заштите и спашавања (у даљем тексту: припадник цивилне заштите), као и за обиљежавање објеката, материјално - техничких и транспортних средстава и опреме цивилне заштите (у даљем тексту: објеката, средстава и опрема ЦЗ).

Члан 46.

Припадници цивилне заштите, општи знак употребљавају као знак припадности цивилној заштити.

Општи знак се носи пришивен на капи, кошуљи, љетњој и зимској јакни, кабаници и заставицама цивилне заштите.

Члан 47.

Када припадник цивилне заштите не располаже униформом цивилне заштите из члана 7. овог правилника, а ангажује се на извршавању задатака заштите и спашавања, општи знак носи на надлактици лијеве руке властите одјеће коју носи на 70 мм од горњег шаву рукава.

Члан 48.

Објекти, средства и опрема ЦЗ која служи за потребе цивилне заштите, ради распознавања, обиљежавају се општим знаком.

Општи знак за обиљежавање објеката, средстава и опреме ЦЗ, израђује се у величини која одговара сразмјерно површини на коју се истиче и која омогућава да се знак може видјети са земље и ваздуха.

Члан 49.

Општи знак употребљава се и у миру и у рату.

Члан 50.

Општи знак се употребљава у слиједећим случајевима:

- 1) за обиљежавање објеката, опреме и средстава намијењених цивилној заштити, за вријеме трајања акције на спашавању настрадалог и угроженог становништва и за вријеме вјежби и смотре цивилне заштите и ратних дејстава,
- 2) на корицама уџбеника, приручника, правила, упутстава и других публикација у којима се обрађује проблематика из области заштите и спашавања, односно цивилне заштите,

- 3) на амблемима, медаљама, повељама и плакетама цивилне заштите,
- 4) на пакетима и другим врстама пошиљки, које цивилна заштита упућује у земљи и иностранству, као помоћ у случају настанка природних или других несрећа и опасности.

V. ЛИЧНА КАРТА ПРИПАДНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 51.

Сваком припаднику цивилне заштите издаје се лична карта цивилне заштите из члана 4. овог правилника која служи за идентификацију и утврђивање статуса припадника цивилне заштите.

Лична карта цивилне заштите носи се у току вршења задатака цивилне заштите, односно задатака заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа.

Члан 52.

Лична карта цивилне заштите је формата 80 мм x 105 мм, чије су спољашне стране плаве боје, а израђује се према обрасцу који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни дио.

На задњој страни корица идентификацијске исказнице уписује се следећи текст: "Органи управе и друге институције и правна лица дужни су имаоцу ове исказнице омогућити слободно кретање на подручју на којем је проглашено стање природне или друге несреће, ради обављања послова заштите и спашавања угрожених људи и материјалних добара за које је надлежан и у границама могућности пружити му одговарајућу помоћ коју затражи у циљу ефикасног извршења тих послова"

Лична карта цивилне заштите представља личну јавну исправу.

Члан 53.

Лична карта цивилне заштите издаје се сваком лицу које буде распоређено у штаб, јединицу, односно за повјереника цивилне заштите и у службе заштите и спашавања.

Личну карту цивилне заштите припадницима цивилне заштите, из става 1. овог члана издају следећи органи:

- 1) Федерална управа цивилне заштите - за чланове Федералног штаба цивилне заштите, службе заштите и спашавања и јединице цивилне заштите формиране на нивоу Федерације БиХ и повјеренике цивилне заштите у федералним органима управе и другим органима федералне управе,
- 2) кантонална управа цивилне заштите - за припаднике структура цивилне заштите из претходне тачке формираних на нивоу кантона,
- 3) служба цивилне заштите општине - за припаднике структура цивилне заштите које формира општина, повјеренике и јединице цивилне заштите у општинским службама за управу и другим органима општинске управе, мјесним заједницама, правним лицима и другим институцијама које нису обухваћене тач. 1 и 2 става 2 овог члана.

Члан 54.

Припадник цивилне заштите дужан је да личну карту цивилне заштите чува и са собом носи у случајевима када по захтјеву надлежног органа цивилне заштите буде ангажован на задацима заштите и спашавања.

Забрањено је да, припадник цивилне заштите, своју личну карту цивилне заштите даје другом лицу на послугу и да се служи личном картом цивилне заштите другог лица.

Припадник цивилне заштите, који изгуби личну карту цивилне заштите или на други начин без ње остане, дужан је у року од осам дана од дана сазнања за нестанак пријави губитак, односно нестанак личне карте цивилне заштите органу из члана 53. овог правилника, који је издао ту личну карту цивилне заштите.

Члан 55.

Органи из члана 53. овог правилника издају нову личну карту цивилне заштите ако припадник цивилне заштите промијени име или презиме, када лична карта цивилне заштите дотраје или када нема слободних рубрика за уписивање прописаних података, односно када припадник цивилне заштите изгуби личну карту цивилне заштите или на други начин без ње остане.

VI. ПРИМЈЕНА ОДРЕДАБА ОВОГ ПРАВИЛНИКА НА ПРИПАДНИКЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ ГРАДА

Члан 56.

Одредбе овог правилника о одјећи и обући, ознакама специјалности јединица и командних дужности припадника цивилне заштите, начину употребе знака цивилне заштите и идентификацијској изстаници за припаднике цивилне заштите, које се односе на припаднике цивилне заштите општине, аналогно се примјењују и на припаднике цивилне заштите града.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

Униформу и обућу цивилне заштите предвиђену овим правилником планирају и набављају органи управе и други органи и правна лица који формирају штабове, јединице и повјеренике цивилне заштите, као и службе заштите и спасавања, с тим што општина набавља униформе цивилне заштите и обућу за све повјеренике цивилне заштите који се именују у мјесним заједницама и стамбеним зградама, насељима, селима и засеоцима.

Члан 58.

Израду ознаке специјалности јединица цивилне заштите и ознаке командних дужности припадника цивилне заштите врши кантонална управа цивилне заштите.

Члан 59.

Израду личне карте цивилне заштите организује и финансира Федерална управа цивилне заштите, а расподела се врши према захтјевима кантоналних управа и општинских служби цивилне заштите, уз накнаду коју утврди Федерална управа цивилне заштите.

Члан 60.

Скице и слике униформе цивилне заштите, радног комбинезона и додатне опреме и обуће цивилне заштите и предвиђене овим правилником са сликама општег знака, ознакама специјалности и ознаке командних дужности у цивилној заштити налазе се у прилогу правилника и чине саставни дио овог правилника.

Члан 61.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 08-02/2-409/06
13. новембра 2006. године
Сарајево